

VYUŽITÍ ICT VE VÝUCE FYZIKY NA GYMNÁZIU

Jana Škrabánková
Vít Schindler

Struktura prezentace

- 1. Připomínka ke stavu výuky přírodovědných předmětů na území ČR, speciálně fyziky***
- 2. Specifické profesní kompetence učitele fyziky***
- 3. Jak zapojit nové ICT technologie do výuky?***

V pomyslných žebříčkách popularity se fyzika nikdy neřadila na první místa.

Její studium je náročné.

Přípravny fyziky na mnohých středních školách připomínají dobře vybavená muzea.

Proč není stav výuky přírodovědných předmětů na našem území doposud zcela srovnatelný se situací v jiných státech Evropské unie?

- *protože ještě v poměrně nedávné minulosti byla výuka přírodovědných předmětů zatížena technickou stagnací*
- *nedostatkem moderních didaktických prostředků*
- *nedostatkem nových učebních pomůcek (tato situace na některých školách dosud existuje)*
- *rozvoj moderních didaktických prostředků probíhal do značné míry izolovaně*
- *nekladl se důraz na specifické profesní kompetence učitelů fyziky*

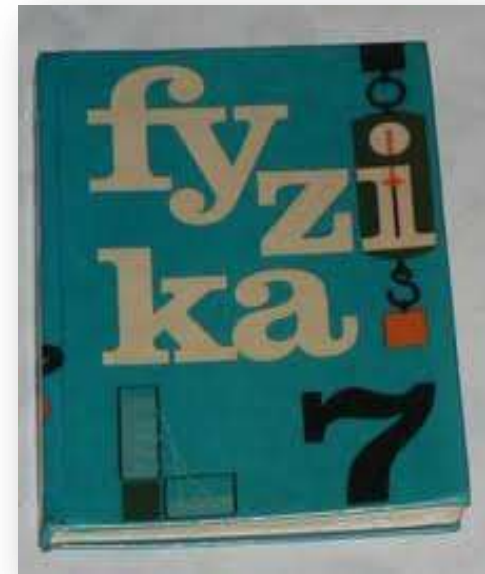
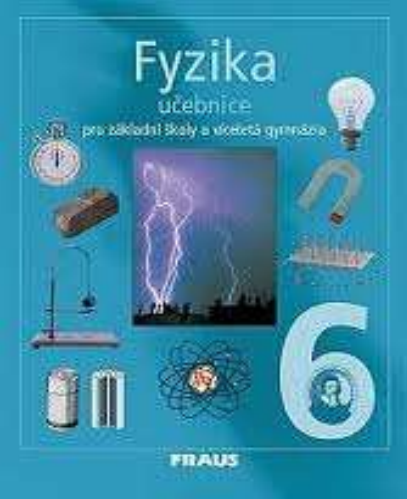
**DVOŘÁK, L. *Lze učit fyziku zajímavěji a lépe?* Praha :
MATFYZPRESS, 2008. ISBN 978-80-7378-057-9.**

- ✓ **Žáci vnímají fyziku jako nudnou, složitou a starou.**
- ✓ **Žáci spojují fyziku s teorií, vzorcem a povinností.**
- ✓ **Žáci nemají jasné představy o povoláních spojených s fyzikou.**

- ✓ **Nejoblíbenější činností, kterou by žáci provozovali, je provádění pokusů vlastníma rukama.**
- ✓ **Žáci mají zájem o získání dovedností užitečných pro život.**

Chceme-li, aby žáci nepovažovali fyziku za starou a nudnou, aby si ji nespojovali pouze s teorií, vzorcem a povinností, změňme nejprve náš přístup.

- ✓ Revidujme učebnice a nekladme důraz na archaizmy.
- ✓ Udělejme pořádek v přípravných, dlouhodobě nepoužívané pomůcky vyřadíme.
- ✓ Připravme se na zavedení nových technologií.

Specifické profesní kompetence učitele fyziky

- 1. kompetence komunikativní**
- 2. kompetence oborově didaktická**
- 3. kompetence praktická (experimentální práce)**
- 4. kompetence interdisciplinární (mezioborová)**
- 5. kompetence environmentální**

(Pět složek *Kompetenčního modelu*, Škrabánková, 2008)

Specifické profesní kompetence jako cílové kompetence absolventa učitelství přírodovědných předmětů k

K₁

Komunikativní kompetence k₁

* zaujímá mezi kompetencemi výjimečné postavení, protože jde o cílovou kompetenci učitele a zároveň je podle RVP ZV zařazena ke klíčovým kompetencím žáka

K₃

Kompetence oborově-didaktická k₂

* jako součást komunikativní kompetence jak učitele, tak žáka
* jako specifická kompetence učitele, vztahující se k jeho znalostem oborového systému a jeho schopnostem vytvořit didaktické přemostění informací z tohoto systému v interakci učitel – žák

K₂

K₄

**Kompetence praktická k₅
(experimentální práce)**

* vztahuje se k psychomotorické oblasti, neboť ji lze chápat jako dovednost práce s laboratorními přístroji a aparaturami, s měřicími přístroji, s ICT - celkově s didaktickou technikou

K₅

**Kompetence interdisciplinární k₃
(mezioborová)**

* lze ji rozšířit na kompetenci mezipředmětovou ve smyslu vzájemných vztahů a logických návazností či propojení mezi jednotlivými přírodovědnými disciplínami a dále transferu těchto vzájemných vztahů mezi jednotlivými přírodovědnými předměty

Kompetence environmentální k₄

* není výhradně přírodovědnou kompetencí vztahující se k učitelům přírodovědných předmětů. Její postavení je specifické svým začleněním do celého výchovně vzdělávacího procesu, ovšem přírodovědné obory mohou díky exaktním přístupům nejvíce přispět k formování postojů a budování názorů na danou problematiku

Vymezení priorit edukačního procesu

U všech pěti navržených složek je uveden soubor pedagogických způsobilostí, který se k nim vztahuje. Výsledkem je vymezení termínu *Profesně způsobilý učitel*.

Cílem zvládnutých specifických profesních kompetencí učitele fyziky musí být posílení zásadních kvalitativních aspektů výuky na školách, kam patří:

- **žákovské experimenty**
- **výzkumy v laboratořích**
- **problémové teoretické úkoly**
- **problémové praktické úkoly**
- **využití přírodních věd k pochopení okolního světa a každodenního života**

ICT se ve stále větší míře stávají nedílnou součástí životního stylu mladých lidí, jsou pro ně samozřejmostí.

ICT technologie nabízejí celou řadu možností jejich využití při výuce.

Pokusme se pomocí prostředků, které jsou mladým lidem tak blízké, zatraktivnit výuku našeho oboru.

***Začněme prostředím, kde se výuka odehrává.
Jak by mohla být vybavena učebna fyziky 21.
století?***

Interaktivní tabule

- Sjednocující prvek – umí integrovat technologie
- Umí vše co Váš počítač
- Dává počítači další funkce
- Obvykle má vyvinut vlastní prezentační software
- Pracuje rovněž jako běžná tabule

Interaktivní tabule

Vizualizér

- Umožní zobrazení reálných objektů (trojrozměrné modely, tištěné texty apod.)
- Může být vybaven spodním podsvícením (projekce průhledných fólií)
- Několika násobné zvětšení umožňuje zobrazit detaily
- Umožňují pořízení snímků

Vizualizér

Hlasovací zařízení

- Progresivní didaktická pomůcka
- Slouží k rychlému ověření znalostí žáků
- Poskytuje okamžitou zpětnou vazbu
- Některé jsou vybaveny plnou podporou textu, čísel nebo symbolů

Hlasovací zařízení

Videokonference

- Umožňují obrazové a zvukové propojení dvou nebo více míst
- Dnes jsou běžně používány v komerční sféře (časová a finanční úspora)
- Postupně se objevují ve školství
- eTwinning – zaměřeno na podporu žáků a učitelů škol v rámci Evropské unie

Videokonferenz

ICT technologie podporující experimenty

- Mění se způsob získávání, záznamu a zpracování naměřených hodnot fyzikálních veličin
- Umožní opustit model: “Jeden žák měří a druhý zapisuje”.
- Žáci se soustředí na nastavení podmínek experimentu
- Data zaznamenaná počítač

Školní experimentální a měřicí systémy

- Umožňují aktivní přístup žáků v procesu výuky
- Měřicí zařízení je mobilní – měření lze provádět také v přírodě
- Naměřená data lze uchovat pro další rozbor
- Systémy lze snadno propojit s interaktivní tabulí

Školní experimentální a měřicí systémy

- Základ tvoří tři druhy komponent
  - Měřicí rozhraní
  - Senzory
  - Software
- Doplnkové produkty
  - Dráhy
  - Stojany apod.

Školní experimentální a měřicí systémy

Školní experimentální a měřicí systémy

Děkujeme Vám za pozornost.

<http://www.novinky.cz/koktejl/243577-neviditelna-helma-slavi-uspechy-vyhrala-nejvetsi-cenu-za-design.html>

